

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/72/2013
Identifikačné číslo spisu:	7712213169
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7712213169.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Ing. I., bývajúceho v Q., zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom v Michalovciach, Nám. Slobody č. 3, proti odporcovi EUROFARMA, s.r.o., so sídlom v Michalovciach, Pri Mlyne č. 1, IČO: 46 548 009, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16 C 116/2012, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 7. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 221/2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 7. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 221/2012 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce uznesením z 12. septembra 2012 č.k. 16 C 116/2012-57 zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných prác na parc. č. XXX. až XXX, zast. plochy a nádvoria vedených na LV XXX kat.úz. Y. až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutí vydaných v súlade so Stavebným zákonom a zakázal vstup na parc. č. XXX zap. na LV č. XXX, kat.úz. Y., až do uzavretia riadnych nájomných zmlúv s vlastníkom pozemkov, pričom svoj návrh odôvodnil tým, že sa svojich vlastníckych a občianskych práv nemôže domôcť u kompetentných stavebných úradov. Vychádzajúc z návrhu a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre vydanie predbežného opatrenia, pretože v čase rozhodovania súdom navrhovateľovi nehrozí vznik reálnej ujmy. Konštatoval, že zo strany odporcu sú splnené všetky zákonné podmienky súvisiace s výkonom stavebných prác na predmetných parcelách a likvidáciou odpadu (riadne ohlásenie stavebných a udržiavacích prác, povolenie na spálenie stavebného odpadu, žiadosť pre oprávnenú spoločnosť na likvidáciu nebezpečného odpadu). Uviedol, že z geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XXXX vyplýva, že odporca na parc. č. XXX, Obec Y, je vlastníkom zastavanej plochy (označenej legendou 22 - spôsob využívania pozemku, pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti). Dospel tak k záveru, že navrhovateľ neosvedčil

naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery a nepredložil dôkazy o skutočnostiach preukazujúcich nebezpečenstvo bezprostredne mu hroziacej ujmy na jeho majetku, odôvodňujúce okamžitý zásah súdu vo forme vydania predbežného opatrenia.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo 7. novembra 2012 sp. zn. 9 Co 221/2012 na odvolanie navrhovateľa napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa 1/ potvrdil v časti výroku, v ktorej bol zamietnutý návrh navrhovateľa týkajúci sa zákazu vstupu na pozemok - parc. č. XXX, zap. na LV č. XXX register „C“ kat.úz. Y. až do uzavretia riadnych nájomných zmlúv s vlastníkom pozemkov a 2/ zrušil uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľa, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných prác na parc. č. XXX až XXX, vedených na LV č. XXX kat.úz. Y. až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutí vydaných v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. a v tejto časti činnosť súdu pred začatím konania zastavil a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 7 ods. 1, § 103, § 104 ods. 1 O.s.p., § 140 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb., § 43 zákona č. 71/1976 Zb. a uviedol, že na nariadenie predbežného opatrenia je oprávnený len ten orgán verejnej moci alebo verejnej správy, do ktorého právomoci patrí rozhodovanie vo veci samej. Dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v prvej časti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žiada procesne zabezpečiť stav konania pred príslušným stavebným úradom, čo dokazuje záver prvej časti návrhu, tieto rozhodnutia patria do právomoci príslušného stavebného úradu a preto zabezpečenie procesu ich vydania a správoplatnenia patrí výlučne do právomoci tohto správneho orgánu. Z toho vyplýva, že právomoc na nariadenie predbežného opatrenia má príslušný stavebný úrad, ktorý vo veci rozhoduje, preto uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil a činnosť súdu pred začatím konania zastavil. Z toho, že ide len o činnosť súdu pred začatím konania vyvodil dôsledok, že na takéto zastavenie nenadväzuje postúpenie veci príslušnému orgánu verejnej správy, t.j., príslušnému stavebnému úradu, ktorý navyše navrhovateľ v petite svojho návrhu ani neoznačil. Pokiaľ súd prvého stupňa zamietol návrh v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal zákazu vstupu odporcovi na parc. č. XXX až do uzavretia riadnych nájomných zmlúv s vlastníkom pozemkov, považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti za vecne správne, pretože z návrhu na predbežné opatrenie vyplýva, že navrhovateľ „nemieni riešiť“ právne vzťahy vzniknuté neoprávnenými stavbami podľa § 135c ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ale chce odporcovi umožniť vstup na sporný pozemok „iste“ po uzavretí nájomných zmlúv, pričom pomery medzi účastníkmi možno usporiadať aj inak, najmä zriadením vecného bremena a z návrhu vyplýva, že navrhovateľ nechce sporný pozemok užívať sám, je uzrozumený s tým, že sporný pozemok slúži neoprávnenej stavbe a jej vlastníkovi. Zámer navrhovateľa umožniť odporcovi vstup na pozemok vylučuje naliehavosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov k spornému pozemku, ktorá by existovala len vtedy, ak by sa navrhovateľ súčasne domáhal v konaní o veci samej niektorej z možných úprav vzájomných právnych vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby podľa § 135c ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v celom rozsahu podal včas dovolanie navrhovateľ. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu a tiež súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že tak uznesenie okresného súdu ako aj odvolacieho súdu nespĺňajú ústavnú požiadavku spravodlivého, t.j. riadne odôvodneného súdneho rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., keď prvostupňové rozhodnutie nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede, prečo mu ako vlastníkovi nehnuteľnosti nie je poskytnutá predbežná ochrana požadovaná návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, ak odporca bez jeho súhlasu vstupuje na jeho pozemok, vykonáva na ňom terénne a stavebné úpravy a to bez stavebného povolenia, pričom k vznikajúcej škode na pozemku sa súd nevyjadril. Týmito skutočnosťami sa nezaoberal ani odvolací súd, ktorý sa navyše nevyporiadal ani s námietkami v odvolaní uvádzanými a ani so skutočnosťou, že súd prvého stupňa za doklad o vlastníctve žalovaného časti parcely XXX považuje geometrický plán predložený žalovaným. Namietal, že odvolací súd si skutkové okolnosti sám účelovo prispôbil tvrdením, že chce umožniť žalovanému vstup na pozemok po uzavretí nájomných zmlúv a že nechce pozemok užívať sám. Sú to iluzórne závery odvolacieho súdu a jeho svojvôľa pokračuje tým, že naliehavosť pri ochrane vlastníckeho práva a zamedzenie vzniku ďalšej škody je zamieňaná s

naliehavosťou len pri úprave vzťahov pozemku k neoprávnenej stavbe podľa § 135c ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru nič nebráni tomu, aby sa ochrany svojho vlastníctva domohol dočasným príkazom zdržať sa stavebných prác odporcom, ak ochrana iných štátnych orgánov absentuje.

Odporca navrhol dovolanie navrhovateľa odmietnuť s poukazom na ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ako neprípustné. Zdôraznil, že je vlastníkom legálnych stavieb na pozemku, ktorý patrí navrhovateľovi a ten má právo žiadať primeranú odplatu za ich užívanie, nie však požadovať zákaz vstupu na ne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o predbežnom opatrení.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p., však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalecovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľa z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia preto predmet konania nie je významný. Ak je teda konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie o predbežnom opatrení.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami

účastníka, porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je logicky, vnútorne kompaktne a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

Z rozhodnutí súdov nižších stupňov (vzhľadom na nedostatočný návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia) nie je možné zistiť nielen existenciu vzťahu k budúcemu konaniu, ale nie je možné jednoznačne zistiť ani to, či sa má predbežným opatrením zabezpečiť nárok vyplývajúci zo súkromnoprávneho vzťahu v súlade s § 7 ods. 1 O.s.p., alebo či je o tomto návrhu príslušný rozhodnúť štátny orgán, do ktorého právomoci patrí ochrana predbežným opatrením. Navrhovateľ vo svojom návrhu na vydanie predbežného opatrenia totiž poukazuje na porušovanie jeho vlastníckych práv odporcom v dôsledku čoho dochádza aj k poškodzovaniu životného prostredia, pričom starosta obce aj zástupca obvodného úradu životného prostredia nereagujú na jeho podnety, a u kompetentných stavebných úradov sa nemôže domôcť nápravy. Petitom návrhu potom žiada uložiť odporcovi zdržať sa akýchkoľvek stavebných prác na tam uvedených parcelách až do právoplatnosti rozhodnutí vydaných v súlade so stavebným zákonom a uloženia zákazu vstupu na konkretizovanú parcelu XXX až do uzavretia nájomných zmlúv. Na veci nič nemení skutočnosť, že v doplnení návrhu z 30. augusta 2012 uvádza, že „v tomto konaní sa budem domáhať náhrady škody ako aj zdržania sa zásahu do môjho vlastníctva“, pretože v tomto konaní (o nariadenie predbežného opatrenia - pozn. dovolacieho súdu) nie je možné tieto nároky uplatňovať.

Súd prvého stupňa napriek tomu, že návrh navrhovateľa nespĺňal požiadavky návrhu podľa § 75 ods. 2 O.s.p. (nebolo možné z neho zistiť, aký vzťah má navrhované predbežné opatrenie k predmetu budúceho konania vo veci samej a z akého dôvodu sa domáha jeho vydania, t.j. chýbal tu prvý predpoklad - právo alebo nárok, ktoré by boli obsahom konkrétneho právneho vzťahu medzi účastníkmi), nepokúsil sa v súlade s ustanovením § 75 ods. 3 O.s.p. postupom podľa § 43 O.s.p. tieto vady odstrániť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia vecne prejednal a uznesením zamietol s odôvodnením, že práva a oprávnené záujmy navrhovateľa nie sú bezprostredne ohrozené a navrhovateľovi nehrozí vznik reálnej ujmy, pretože zo strany odporcu sú splnené všetky zákonné podmienky súvisiace s výkonom stavebných prác a likvidáciou odpadu na predmetných parcelách, pričom dospel tiež k záveru o existencii istých vlastníckych práv odporcu k predmetnej parc. č. 563. Rozhodol tak bez toho, aby sa vyporiadal so splnením predpokladov, za ktorých je možné o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia konať a o ňom rozhodnúť či už kladne alebo záporne a to vzhľadom k uplatnenému petitu v návrhu na jeho vydanie.

Odvolací súd napriek týmto základným nedostatkom na odvolanie navrhovateľa napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil v časti týkajúcej sa zákazu vstupu na pozemok - parcelu XXX až do uzavretia riadnych nájomných zmlúv, keď v tejto časti dospel k záveru, že navrhovateľ nemieni riešiť právne vzťahy vzniknuté neoprávnenými stavbami podľa § 135c ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a chce odporcovi umožniť vstup na sporný pozemok, pričom pozemok nechce užívať sám a je uzrozumený s tým, že pozemok slúži neoprávnenej stavbe a jej vlastníkovi. Na základe akých skutkových zistení odvolací súd k takémuto záveru dospel nie je možné zistiť nielen z odôvodnenia jeho rozhodnutia, ale ani z obsahu celého spisu, pretože takéto tvrdenie navrhovateľa zo spisu nevyplýva. Navrhovateľ totiž už v návrhu na vydanie predbežného opatrenia, tiež v priebehu konania pred súdom

prvého stupňa a rovnako v podanom odvolaní namietal práve neoprávnené zásahy do svojho vlastníctva, neoprávnený vstup na svoj pozemok a poukazoval na skutočnosť, že pozemok mal slúžiť inému účelu (por. rozhodnutie Obce Ruský Hrabovec č.j. 47/2011-85/2011 z 24. júna 2011 - rozhodnutie o umiestnení stavby „Vodná plocha Ruský Hrabovec“ - por. čl. 14).

Pokiaľ odvolací súd zamietajúci výrok súdu prvého stupňa týkajúci sa časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zdržať sa akýchkoľvek stavených prác na tam uvedených parcelách, zrušil a konanie zastavil s odôvodnením, že navrhovateľ sa domáha týmto predbežným opatrením procesne zabezpečiť stav konania pred príslušným stavebným úradom a preto rozhodnutie o tomto návrhu nepatrí do právomoci súdu, bolo potrebné považovať jeho rozhodnutie za predčasné a tiež aj v tejto časti za nepreskúmateľné, a to nielen vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky návrhu na vydanie predbežného opatrenia. V porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa odvolací súd nedisponoval pri svojom rozhodovaní žiadnymi inými dôkazmi. Napriek vážnym nedostatkom návrhu na vydanie predbežného opatrenia ustálil, že o tejto časti návrhu je príslušný rozhodnúť správny orgán (... „stavebný úrad, ktorý však navrhovateľ v petite návrhu neoznačil“..), naviac s tým, že keďže ide o činnosť súdu pred začatím konania, postúpenie veci príslušnému orgánu verejnej správy nie je potrebné. Ako dospel k takémuto záveru, v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol.

Na tomto mieste považuje dovolací súd za potrebné tiež poukázať na ustanovenie § 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zasah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav a tým nie je dotknuté právo účastníka domáhať sa ochrany na súde.

Námietku dovolateľa týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu bolo potrebné považovať za dôvodnú. Pokiaľ sa totiž odvolací súd nevyporiadal s otázkou čo je predmetom konania (čoho sa navrhovateľ domáha) a otázkou splnenia predpokladov za ktorých je možné o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia konať (ktorú otázku súd prvého stupňa nevyriešil), neboli dané ani predpoklady na to, aby mohol zodpovedne rozhodnúť o veci, resp. o tom, či na prejednanie veci je príslušný iný štátny orgán. Naviac, ak súd dôjde k záveru, že predbežným opatrením sa má zabezpečiť nárok, ktorý nevyplyva zo súkromnoprávneho vzťahu v súlade s § 7 ods. 1 O.s.p., pričom ide o činnosť pred začatím konania, a jestvuje štátny orgán, do ktorého právomoci patrí ochrana predbežným opatrením, je povinný tomuto orgánu vec postúpiť, pričom účastník nemá povinnosť tento orgán označiť (je totiž v domnení, že vec patrí do právomoci súdu). Pokiaľ súd takýmto spôsobom nekoná a vec nepostúpi príslušnému štátnemu orgánu, odníma tým účastníkovi právo dané mu čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý každému zaručuje právo na súdnu a inú právnu ochranu, pretože nie je prípustné, aby za splnenia zákonných predpokladov o návrhu účastníka nebolo rozhodnuté. Tento záver podporuje aj ustanovenie § 4 Občianskeho zákonníka, kde sa ustanovuje, že proti tomu, kto právo ohrozí alebo poruší, sa možno domáhať ochrany u orgánu, ktorý je na to povolaný. Ak nie je v zákone uvedené niečo iné, je týmto orgánom súd (por. aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2001, sp. zn. 5 Cdo 102/2001). Vzhľadom na tieto skutočnosti záver odvolacieho súdu, ktorým zrušil v tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa a konanie zastavil bez toho, aby postúpil vec príslušnému orgánu verejnej správy, bolo potrebné považovať za predčasný, naviac pre nedostatok dôvodov i za nepreskúmateľný.

Pokiaľ sa teda odvolací súd vo svojom uznesení nevyporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami, nebolo možné jeho odôvodnenie považovať za súladne s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Zmluvy o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§

243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.